

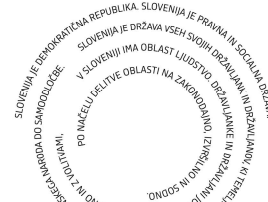

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI ZBOR

Odbor za pravosodje, javno upravo in lokalno samoupravo

Šubičeva ulica 4, 1000 Ljubljana

t: 01 478 96 22, f: 01 478 98 87, e: gp@dz-rs.si, www.dz-rs.si

Številka: 020-13/12-3/

Datum: 7. 12. 2012

Na podlagi 42., 126., 131., 133. in 142. člena Poslovnika Državnega zbora je Odbor za pravosodje, javno upravo in lokalno samoupravo kot matično delovno telo pripravil

P O R O Č I L O

k Predlogu zakona o spremembi in dopolnitvi Zakona o ustavnem sodišču (ZUstS-B), skrajšani postopek, EPA 777-VI.

Odbor za pravosodje, javno upravo in lokalno samoupravo (v nadaljnjem besedilu: Odbor) je na 15. nujni seji 7. 12. 2012 obravnaval Predlog zakona o spremembi in dopolnitvi Zakona o ustavnem sodišču (v nadaljnjem besedilu: Predlog zakona), ki ga je Državnemu zboru v obravnavo predložila Vlada (v nadaljnjem besedilu: predlagatelj) s predlogom, da ga obravnava po skrajšanem postopku.

Kolegij predsednika Državnega zbora je na 35. seji 27. 11. 2012 odločil, da se Predlog zakona obravnava po skrajšanem postopku.

Članice in člani (v nadaljnjem besedilu: člani) Odbora so prejeli naslednje **gradivo**: Predlog zakona, objavljen na spletnih straneh Državnega zbora v Poročevalcu z dne 20. 11. 2012, mnenje Zakonodajno-pravne službe z dne 4. 12. 2012 in mnenje Komisije Državnega sveta za državno ureditev z dne 5. 12. 2012. V poslovnem roku (dne 6. 12. 2012) so Poslanske skupine SDS, DL, SLS, DeSUS in NSi vložile amandma k 2. členu predloga zakona.

* * *

Predstavnik predlagatelja, državni sekretar na Ministrstvu za pravosodje in javno upravo Helmut Hartman, je v dopolnilni obrazložitvi členov Predloga zakona pojasnil, da Predlog zakona prinaša le eno vsebinsko spremembo in eno dopolnitev zakona in sledi že sprejetim odločitvam zakonodajne veje oblasti glede ureditve pravic poslancev po prenehanju funkcije. Prav tako gre tudi za upoštevanje sklepa pristojnega delovnega telesa Državnega zbora, ki je predlagalo celovito ureditev ter uskladitev zakonodaje, ki ureja pravice do nadomestila plače vsem funkcionarjem.

Kot poglobljeno rešitev Predloga zakona je predstavnik predlagatelja izpostavil znižanje višine nadomestila plače za ustavne sodnike po prenehanju njihove funkcije iz 100 odstotkov na 80 odstotkov zadnje mesečne plače, ki jo je ustavni sodnik prejemal, ko je opravljal funkcijo. Pri tem pa ni sprememb rokov prejetja nadomestila: ustavni

sodnik je do nadomestila plače upravičen najdlje eno leto od prenehanja funkcije ustavnega sodnika, kot je bilo tudi dosedaj določeno v prvem odstavku 78. člena Zakona o ustavnem sodišču. Pravica do nadomestila se lahko podaljša do izpolnitve pogojev za upokožitev, vendar najdlje še za eno leto, kar je bilo tudi dosedaj določeno v drugem odstavku 78. člena Zakona o ustavnem sodišču. Obstajajo namreč določene razlikovalne okoliščine, ki omogočajo, da se vprašanje trajanja nadomestila za ustavne sodnike uredi drugače v primerjavi z ureditvijo pri poslancih (te okoliščine so: devetletni mandat ustavnih sodnikov, ki je bistveno daljši od poslanskega mandata ter neponovljivost mandata ustavnih sodnikov, ustavna zahteva iz drugega odstavka 165. člena Ustave, ki ustavnemu sodniku zapoveduje opravljanje funkcije še po izteku devetletnega mandata, če do izteka njegovega mandata ni izvoljen nov ustavni sodnik, česar v nobenem primeru ni mogoče predvideti vnaprej ter načelo neodvisnosti in nepristranskosti ustavnega sodnika - tak položaj mu mora zakonska ureditev zagotavljati ves čas izvrševanja funkcije, zato ustavni sodnik v času pred iztekom svojega mandata ne sme biti v položaju, ko bi z iskanjem svoje bodoče zaposlitve tako ali drugače potencialno ali simbolno omajal nepristranskost pri odločanju o zadevah iz pristojnosti Ustavnega sodišča).

Predstavnica Zakonodajno-pravne službe (ZPS) Nataša Voršič je povedala, da je ZPS v svojem pisnem mnenju uvodoma oblikovala načelno pripombo. S pravnosistemskega vidika ZPS ugotavlja, da je zaradi medsebojne povezanosti predlogov zakonov, ki so v zakonodajnem postopku (in urejajo pravico do nadomestila plače za različne funkcionarje), treba utemeljiti predlagane pravice po prenehanju posamezne funkcije v razmerju do pravic, ki jih predlagani ali že sprejeti zakoni določajo za druge funkcionarje. ZPS je podala še konkretno pripombo k 2. členu, ki je bila z amandmajem koalicijskih poslanskih skupin ustrezno upoštevana.

Predsednik Komisije Državnega sveta za državno ureditev Bogomir Vnučec je v predstavitvi mnenja Komisije povedal, da Komisija Predlog zakona podpira. Komisija je v pisnem mnenju še menila, da morajo biti najvišji funkcionarji posameznih vej oblasti obravnavani v temelju enakopravno in obenem poudarila, da se ustavno določen položaj Ustavnega sodišča in ustavnih sodnikov v nekaterih pomembnih elementih bistveno razlikuje od nosilcev drugih vej oblasti, kar narekuje do določene mere drugačno ureditev nadomestila plače po prenehanju funkcije.

V razpravi članov Odbora je bilo izpostavljeno, da so spremembe, ki jih prinašajo vsi medsebojno povezani zakoni, ki urejajo pravico do nadomestila plače za različne funkcionarje, posledica sprejete odločitve glede ureditve pravice poslancev do nadomestila plače po prenehanju funkcije. Člani odbora so v tej luči spremembe sicer podprli, vendar so hkrati opozorili, da z njimi pošiljajo javnosti napačno sporočilo, ki še dodatno zmanjšuje ugled demokratičnih institucij v državi ter najvišjih političnih in javnih funkcionarjev. Zato so pozvali k previdnosti in razmisleku pri urejanju teh pravic v prihodnje in menili, da je treba v bodoče zavrniti predloge, ki pomenijo napad na demokracijo, degradacijo političnih in javnih funkcij in prispevajo k negativnemu mnenju javnosti.

Izpostavljeno je bilo, da so rezi v pravice pri ustavnih sodnikih najmanjši, kar je prav, saj gre za ugledne pravne strokovnjake, čeprav je po drugi strani res, da so ti po prenehanju funkcije še najlažje zaposljivi, saj so v teku opravljanja te funkcije strokovno napredovali in si pridobili pomembne izkušnje. Poudarjeno je še bilo, da imajo vsi medsebojno povezani zakoni iste cilje, ki so v luči trenutnih finančnih in družbenih razmer ustrezni, v bodoče pa si bo treba prizadevati za večji ugled države in njenih funkcionarjev.

* * *

V nadaljevanju je Odbor **sprejel amandma** Poslanskih skupin SDS, DL, SLS, DeSUS in NSi k 2. členu.

Odbor je v skladu s 128. členom Poslovnika Državnega zbora glasoval o vseh členih Predloga zakona skupaj in jih sprejel.

Glede na sprejeti amandma je na podlagi prvega odstavka 133. člena Poslovnika Državnega zbora pripravljeno besedilo Dopolnjenega predloga zakona, v katerega je vključen sprejeti amandma. Dopolnjen predlog zakona je sestavni del tega poročila.

Poročevalka Odbora na seji Državnega zbora bo predsednica Odbora Eva Irgl.

Mag. Katja Leitinger, l.r.
podsekretarka

Eva Irgl
predsednica

DOPOLNJEN PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBI IN DOPOLNITVI ZAKONA O
USTAVNEM SODIŠČU (ZUstS-B), EPA 777-VI

1. člen

V Zakonu o ustavnem sodišču (Uradni list RS, št. 64/07 – uradno prečiščeno besedilo) se 78. člen spremeni tako, da se glasi:

"78. člen

(1) Sodnik ustavnega sodišča, ki mu je prenehala funkcija ter iz objektivnih razlogov ne more nadaljevati z opravljanjem prejšnje funkcije ali dobiti druge ustrezne zaposlitve in ne izpolnjuje minimalnih pogojev za pridobitev pravice do starostne pokojnine brez zmanjšanja v skladu s predpisi, ki urejajo obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje, oziroma s posebnimi predpisi, v katerih je urejena pravica do starostne pokojnine, ima, dokler ne začne opravljati funkcije, se ne zaposli ali začne opravljati pridobitne dejavnosti oziroma dokler ne izpolni navedenih pogojev za upokožitev, pravico do nadomestila plače v višini 80 odstotkov zadnje mesečne plače, ki jo je prejel, ko je opravljal funkcijo sodnika ustavnega sodišča, vendar najdlje eno leto od prenehanja te funkcije. Če je sodnik ustavnega sodišča namesto zadnje plače prejel nadomestilo, se nadomestilo plače iz tega člena odmeri od zadnje mesečne plače, ki bi jo prejel, če bi opravljal funkcijo.

(2) Pravica do nadomestila plače iz prejšnjega odstavka se lahko podaljša do izpolnitve pogojev za upokožitev, navedenih v prejšnjem odstavku, vendar najdlje še za eno leto.

(3) Čas prejemanja nadomestila plače se sodniku ustavnega sodišča, ki mu je prenehala funkcija, šteje v pokojninsko dobo. V tem času je socialno zavarovan po predpisih, ki urejajo socialno zavarovanje oseb v delovnem razmerju, ob upokožitvi pa mu pripada pravica do odpravnine.

(4) Sodnik ustavnega sodišča, ki mu je funkcija prenehala pred potekom enega leta od izvolitve v državnem zboru, nima pravice do nadomestila plače."

2. člen

Za 78. členom se doda novi 78.a člen, ki se glasi:

"78.a člen

(1) O pravici do nadomestila plače in obveznostih v zvezi z nadomestilom po tem zakonu odloča predsednik ustavnega sodišča. Zoper odločitev predsednika ustavnega sodišče je dovoljen ugovor v roku osmih dni od vročitve odločbe. O ugovoru odloči ustavno sodišče na nejavni seji.

(2) Za uveljavljanje pravice do nadomestila plače mora sodnik ustavnega sodišča, ki mu je prenehala funkcija, najkasneje v 15 dneh po prenehanju funkcije predložiti Ustavnemu sodišču vlogo za uveljavljanje pravice do nadomestila plače in dokazila o izpolnjevanju pogojev za njeno pridobitev. V primeru nemožnosti vrnitve na funkcijo ali na delovno mesto v okviru prejšnjega

delodajalca, mora izkazati, zakaj vrnitev ni mogoča. Ustavno sodišče odloči v roku 14 dni.

(3) Pravica do prejemanja nadomestila plače preneha, če sodnik ustavnega sodišča, ki mu je prenehala funkcija, pred potekom obdobja, za katerega mu pripada nadomestilo plače, začne opravljati drugo funkcijo, se zaposli, prične opravljati pridobitno dejavnost ali izpolni minimalne pogoje za pridobitev pravice do starostne pokojnine brez zmanjšanja v skladu s predpisi, ki urejajo obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje, oziroma v skladu s posebnimi predpisi, v katerih je urejena pravica do starostne pokojnine.

(4) Sodnik ustavnega sodišča, ki mu je prenehala funkcija, mora v času prejemanja nadomestila plače obvestiti ustavno sodišče o vseh izplačanih prejemkih iz naslova opravljanja dela najkasneje v sedmih dneh po prejetem plačilu. Za prejete zneske po plačilu davkov in obveznih prispevkov se sodniku ustavnega sodišča, ki mu je prenehala funkcija, zniža znesek nadomestila plače, ki mu pripada v skladu s prvim ali drugim odstavkom prejšnjega člena, kar se obračuna pri prvem naslednjem izplačilu nadomestila plače.

(5) Sodnik ustavnega sodišča, ki mu je prenehala funkcija, v času prejemanja nadomestila plače ne sme sklepati dogovorov o odloženih plačilih ali drugih podobnih dogovorov, ki bi bili v nasprotju z namenom pravice do nadomestila plače.

(6) Če sodnik ustavnega sodišča, ki mu je prenehala funkcija, ravna v nasprotju s četrtem ali petim odstavkom tega člena, preneha pravica do nadomestila plače in mora vrniti zneske nadomestila plače, ki so bili prejeti neupravičeno.

(7) Nadomestila plače, prispevki za socialno zavarovanje in odpravnine se izplačujejo iz proračunskih sredstev ustavnega sodišča.

(8) Z globo v višini 1.000 eurov se za prekršek kaznuje sodnik ustavnega sodišča, ki mu je prenehala funkcija, če v času prejemanja nadomestila plače ne obvesti pristojni organ iz prvega odstavka tega člena o vseh prejemkih iz naslova opravljanja dela (četrty odstavky tega člena) ali, če v času prejemanja nadomestila plače sklène dogovor o odloženem plačilu ali drug podobni dogovor (peti odstavek tega člena).

(9) Proračunski inšpektorji izvajajo nadzor nad izvajanjem določb četrtega in petega odstavka tega člena ter odločajo o prekrških.

3. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.